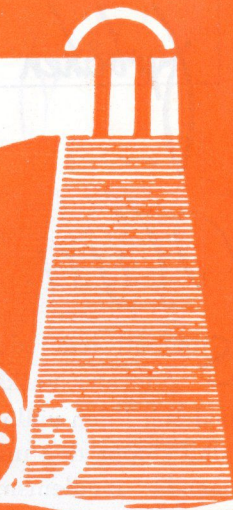

Fyrboåken

N:r 1
1945

Pris
20 öre

Aktuellt:

Nya loger

Sid. 2

Det ohyggliga
rånmordet

Sid. 2

En 75-åring

Sid. 10

DU LJUSA BLICK

ifrån ett nyfött år...

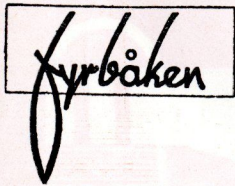
Du ljusa blick ifrån ett nyfött år —
vad skall du se förrän ditt solvarv gått?
Skall du försvinna i det gamlas spår
och sand bli blod uti ditt timglas blott?

Du ljusa blick — så mycket väntar vi
att du skall ge utav din återglans —
en bunden träl vill leva stolt och fri,
förryckthet vakna upp till vett och sans.

Du ljusa blick skall du bli mörk och hård
som den vi ser hos maktens dystra män?
Skall hoppet brista i ett gällt ackord
från dödens dans som spelas om igen?

Du ljusa blick ur tidlöshetens rymd —
skänk oss en tro i skövlats jordkvarter!
Så länge, länge himlen varit skymd,
så många orkar inte mycket mer!

NILS THORÉN.

Nya loger

Som ett led i den alltmer intensifierade verksamhet distriktet bedrivit i den vällovliga avsikten att söka stoppa den under flera år fortgående medlemsminskningen och om möjligt "vända vinden" har under en tid arbete pågått för att söka bilda nya loger inom distriktet på de vita fläckar som ännu finnas på kartan.

Förarbeten ha bedrivits på olika håll; i Mellberg, Ljustorp av KT i Timrå-Hässjö kretsloge br Ivar Berglund, Svarvarböle, i Strömås av DLSN, br Thure Lindh samt i Ensilre av br Gustav Sarbäck i Ånge. På de båda sistnämnda platserna ha förberedande sammanträden hållits och flera ha antecknat sig för medlemskap i de loger som skola bildas.

I Mellberg hölls ett sammanträde på trettondagen, varvid DT, DS och KT i Timrå-Hässjö kretsloge besökte platsen. Br DT höll ett tal inför de till sockenstugan i Mellberg tillstädeskomna och efter detta antecknade sig fjorton närvarande för inträde i Orden. Till LD föreslogs hemmansägaren Emanuel Johans-

Det ohyggliga rånmordet

i Stockholm är en ny, hemsk påminnelse om hur alkoholen kan förvandla en beskedlig, hållningslös människa till ett farligt vilddjur. Polisrapporten ställer också alkoholistvårdens otillräcklighet i gräll belysning, påpekar HN.

Det har varit rena bagateller, som tidigare fört gärningsmannen i kontakt med rättvisan, vanligt okomplicerat fylleri som i mångas ögon fortfarande är en allt för svag grund för ingripande från nykterhetsnämnden! I detta fall hade Stockholms nykterhetsnämnd närmast av personalbrist nödgats att släppa Fernholm ur sikte efter en kortare tids intensiv behandling, som givit goda — ehuru övergående resultat. Husturu och grannar ha heller inte varskott nykterhetsnämnden om hans senare återfall. Tack vare detta har gärningsmannen fått tillfälle att återta sina gamla vanor — där besök på enklare ölkafeer tydligen spelat en ödesdiger roll. Alkoholens förråande inflytande har fått

fritt spelrum, hans arbetslust har blivit allt mera utpräglad, hans moraliska hämningar allt svagare till dess katastrofen kom.

Det vore inte rimligt att lasta någon enskild person för detta. Man kan inte gärna förebrå hans hustru att hon i det längsta dragit sig för att vända sig till nykterhetsnämnden — men det skulle ha varit till mannens bästa, om hon gjort det! Man kan inte förebrå Stockholms nykterhetsnämnd, att den lämnat Fernholm ur sikte för att bevaka till synes svårare fall — anslagen äro sorgligt otillräckliga, även i Stockholm, och vid årsskiftet 1943—44 fanns det en mängd anmälningar, som nämnden ej haft tillfälle att ens undersöka!

Men man har rätt att fordra, att de anslagsbeviljande myndigheterna göra slut på det nuvarande oeffterättliga tillståndet och ger nykterhetsnämnderna åtminstone något bättre möjligheter. Vem vet hur många blivande brottslingar, som

son, Mellberg, och till LT smeden Kuno Svelander, Mellberg.

Vid detta sammanträde beslutades att instiftningsmötet skulle hållas lördagen den 13 januari. Till detta hade infunnit sig ett stort antal ordsbor, varjämte godtemplare kommo från Bredsjön, Vivstavavv och Svarvarböle. Mötet leddes av den föreslagne LT Kuno Svelander, vilken i sitt hälsningsanförande särskilt riktade sig till storlogens instruktör, br Olle Axelsson, Nyköping, DT och DS. Efter ett musikstycke av en trio överlämnades ordet till br Axelsson, vilken höll ett utmärkt anförande om Godtemplarordens program och arbetsuppgifter. Efter ytterligare ett musikstycke samt en sketch av ett par av den blivande logens medlemmar, talade br DT och manade de närvarande att teckna sig för inträde i logen Ljustorp. Sammanlagt antecknade sig 29 medlemmar. Som avslutning på det offentliga mötet sjöngs Du gamla, Du fria unisont.

Instiftningsmötet, som följde efter kafferast, leddes av br DT enligt ritualen. De nya medlemmarna intogs i Orden och de föreslagna tjänstemännen installerades i sina befattningar.

Vi utnyttja tillfället att hälsa den nya logen välkommen och önska den all lycka och framgång i sitt betydelsefulla arbete.

*

Ännu finnas flera platser inom landskapet, där det borde finnas möjligheter att bilda nya loger. Distriktsrådet är tacksamt för alla tips det kan få i den riktningen. Rådet uppmanar även de lokala krafterna att där det så är möjligt utföra förarbetet och meddela resultaten till rådet. Detta är sedan be-rett att göra allt för att en loge skall bildas på vederbörande plats. Var och en i rådet ser inget hellre än att få utnyttja sin tid och kraft på detta arbete.

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Postadress: Fyrbåken Box 2050,
Sundsvall.

Red. och ansv. utgivare:
H. Norling, Kyrkogatan 24,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokontonummer 77 15.

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1945

179

rymdes bland de 135 för alkoholism anmälda, som Stockholms nykterhetsnämnd ännu efter åtskilliga månader ej kunnat göra en första undersökning om?

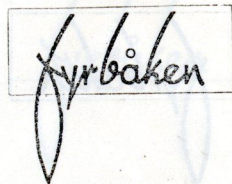
Man har väl också rätt att vänta, att de gamla önskemålen om en snering bland storstadens kaféer äntligen tages upp till allvarligt övervägande. Våra nordiska grannländer ha inte någon motsvarighet till vår yppiga kaféflora — och de reda sig förträffligt dessförutom!

LITERN, brottets fader

I vårt land är litern ofta brottets — i synnerhet våldsbrottets fader. Snabbutredningen visar att drygt 83 procent av de män, som 1942 fyllde ut sina helgdayskvällar med våldsdåd av olika slag, var berusade då de svingade nävar och påkar mot sina medmänniskor. Dessa siffror visar att den nyktra människan är bättre än sitt skamfilade rykte. Det är överhuvud taget bara i krig och rus vi misshandlar varann. Om det förekommer några undantag, bekräfta de regeln, skriver Ceson.

Det överraskande är att praktiskt taget alla, som dömts till fängelse för trafikbrott, har varit berusade. Av de 224 personer, som år 1942 dömdes till fängelsestraff för trafikbrott, var 33 berusade och 189 påverkade, medan 2, säger och skriver två, var nyktra! Det betyder alltså att 99 procent var mer eller mindre berusade. Sålunda har John Finkelman sitt finger med vid så gott som alla trafikbrott. Det är ju ganska

Nordisk midvinter . . .

överraskande och visar hur väl motiverat kravet på nykterhet vid raten är.

Tar man en titt i polis pensionatens journaler behöver en s. k. buse inte längre känna sig generad för en natt

i polisfinkan, ty här möte rhan folk ur alla stånd och klasser. Sålunda satt det år 1942 18, säger och skriver, aderton högre tjänstemän från kungl. kommunikationsverken i finkan för fylleri. Det ligger i sa-

Vill Ni göra fördelaktiga inköp? . . .

...vänd Er då till

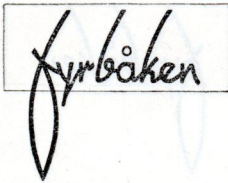
MÖBLER,

MATTOR, GARDINER, ARMATUR

ENGELFELDT'S

(ledande i Norrland)

TELEFONER (växel): 30 98 37 03 40 98

Det löjliga daltandet med alkoholen i sällskapslivet måste

brytas

Dalarnas nye landshövding, vår ordensbroder Gustaf Andersson, höll sitt första offentliga tal efter ämbetsstillträdet vid en högtidsfest, som falulogerna anordnade med anledning av godtemplarordens 65-årsjubileum.

Vi tillåter oss återge en del av talet.

Vid en minnesdag som denna

kan det med visst fog ställas under debatt vad nykterhetsrörelsen utträttat under den hittills tillryggalagda delen av sin tillvaro. Dess betydelse för samhällsutvecklingen och dess roll som stödjare och hjälpare för de hundratusenden som fylkat sig i dess leder. Svaren på dessa frågor variera kanske allt efter vars och ens syn på de problem som det här är fråga om. Men oavsett den större eller mindre sympati en bedömare hyser

kens natur att lejonparten av dessa föredömliga trafikfjäntemän var stockholmare.

De högre trafikfjäntemännens föredöme följdes av 294 lägre post-, telegraf- och telefontjänstemän samt 645 lägre järnvägstjänstemän. Till dem sällade sig 65 sjökaptener och styrmän samt 19 tjänstemän vid lots- och fyrstaten. De följdes hack i häl av 2.206 skeppare och sjömän samt 313 fartygsmaskinister och eldare. Det är alltså inte alldeles utan orsak fartygen då och då stoppar sin färd mot ett och annat skär.

för nykterhetssaken måste väl alla erkänna de insatser som nykterhetsrörelsen gjort för vårt folks lyftning och den uppfostrande inverkan den haft för den som kommit under dess inflytande. Ett oreserverat beröm måste också lämnas för vad som gjorts för folkbildningen och för omhändertagandet av ungdomen.

Möjligen kan någon spörja huruvida en rörelse som är så gammal och vilken grundats under förhållanden så olika som nu råda kan ha några existensmöjligheter under den nya tidens stjärnor. Ja, svaret på den frågan kan ges med en hänvisning till att nykterhetsrörelsen alltfört existerar och att den visat sig utvecklingsbar och livsduglig även i senare tiders atmosfär. Arbetsuppgifter saknas inte heller. Egentligen är det något nedslående i att nykterhetsverksamhet ska behövas efter så många års tröget arbete på människornas förbättring. Det bästa hade onekligen varit, om vi kunnat fira sådana här jubileer under förhållanden, då nykterhetsrörelsen gjort sig själv överflödigt. Men så är ingalunda förhållandet. Snarare är det så att uppgifterna är lika angelägna som under tidigare skeden i vårt folks utvecklingshistoria.

Huvuduppgifterna alltjämt aktuella.

Och därmed närmar vi oss frågan om nykterhetsrörelsens ställning nu och i framtiden. Dess plats i det moraliska försvarssystemet synes vara obestridligt. Huvuduppgiften att bekämpa alkoholen är alltjämt aktuell, likaså de folkuppfostrande strävandena. En blick på tidens företeelser visar att just nu under kristiden rusdrycksbruket stegrats på ett ganska oroväckande sätt. Visserligen är inte yttringarna så grova och verkningarna så socialt nedbrytande som fordom men så mycket mer beklämande är utbredningen av alkoholvanorna till nya grupper av medborgare, särskilt till kvinnorna och ungdomen. Rusdrycksbruket orsakar alltjämt individer och samhället stora, ja i många fall obotliga skador. Den saken är klar och bestyrkes genom otaliga vittnesbörd om förlorade existenser, familjetragedier, olyckor och brott.

Väl är man på sina håll böjd för att tillskriva kriget och krisförhållandena en del av skulden till det försämrade nykterhetstillståndet, men fara är väl att vanorna eller ovanorna kommer att sitta i även sedan lugnare och mera normala tider inträtt. Nyligen har ge-

nom pressen gått en uppgift om att svenska folket i följande konsumerade spritdrycker och vin för långt över 400 milj. kr. Härtill kommer en avsevärd förbrukning av öl. Visserligen är man numera ganska kallsinnig inför astronomiska tal när det gäller pengar, men beloppet är dock av sådan storleksordning att det måste stämma varje vaken iakttagare till betänksamhet. Krav på effektivare samhällsinsparanden för att dämna upp floden har också rests med större styrka.

Dessvärre finns det så många krafter som verka åt annat håll. Den allmänna moraliska förfläckningen, jäktet efter nöjen, familjebandens upplösning och ringaktning för andliga värden är tendenser som undergräva motståndskraften och jämna vägen för slappnande seder.

Vi måste bryta alkoholseden!

Den starkaste faktorn när det gäller alkoholbrukets utbredning och popularisering är dock själva seden. Denna egendomliga och djupt rotade sedvänja som fordrar att rusdrycker skall förekomma vid alla möjliga och omöjliga tillfällen, högtidliga såväl som vardagliga, vid helger och högtidsdagar, familjefester och enkla bjudningar, det är den seden som i främsta rummet skall bekämpas. Det bör vara möjligt att grundlägga och popularisera ett annat slags sällskapsliv, där det löjliga daltandet med alkoholen är bannlyst. Det är sedvänjan som grundlägger bruket av rusdrycker hos generation efter generation och bruket föder sedan i sin tur missbruket. Att bekämpa och bryta denna sed, som hotar att göra alkoholbruket till ett magiskt tvång i umgänget, är för närvarande nykterhetsrörelsens främsta uppgift. Men det fordras mod och energi för att slå en bräscher i den front som sträcker sig från bakgatornas förfallna subjekt till skåtalarna på lyxhotellens bankettsalar. Det krävs så mycket mera mod som dryckesseden har många bundsförvanter i de samhällskretsar, som betyda mest för skapande av seder och åskådningar inom folkets alla lager.

Nykterhetsrörelsen har följaktligen alltjämt stora uppgifter som ligger i rak linje med de strävanden som var grunden till rörelsens uppkomst. Nu som

NYÅR

Det gamla året talar hårt med bröstet tungt av ve:
 "Det är mörkt för mina ögon och för blod kan jag ej se.
 Och du som kommer efter i en dimmig ström av kval,
 får väl räkna mina dödens brott och mina synders tal."

"Farväl och tack, du mörkrets vakt, som ond vid rodret stod,
 det var ej gott hålla skutan flott i en storm av eld och blod."
 "Jag lotsat kring med brutna bord i salta tårars hav,
 och en bränning förut sjunger högt om en hela världens grav."

"Farväl, du år som gränat går till sängs med hår som snö!"
 "Blodmättad går jag tungt till sömn i kväll vid glömskans ö,
 och hälsar dig med frid och hopp, du nya, unga år,
 fast du som jag har stänk av blod kring ljusa gossehar."

All jordens dröm, allt kärlek gjort jag skövlat och förbränt,
 grymt har jag millioner liv till dödens portar sänt.
 Allt vett stod fåfängt mig emot och kärleken stod tyst,
 när skräckomhöljda land och hav min mörka ande kysst.

Häran, kom upp, du nya år, fast svagt du varslar dag!
 Om ont du blir, om fyllt av nöd, bli bättre dock än jag!
 Väl skall trots allt en morgon gry på natt av storm och mord,
 ifall du fått en smula blott av kärlek med ombord."

DAN ANDERSSON.

förut bör strävandena härvidlag i främsta rummet gå ut på att väcka och fostrera människorna och särskilt ungdomen. Det gäller också att vinna på sin sida de faktorer som är avgörande för opinionsbildningen. Dit räknar jag framförallt pressen, litteraturen och filmen. Att i vår tid vinna förståelse för en sak i strid mot dessa krafter är sannerligen inte lätt.

Givetvis bör den politiska vägen likasom förut löpa parallellt med uppfostrens väg, men man skall inte göra sig några överdrivna förväntningar om genvägar som föra snabbt till målet. Under de sista 10 åren har det förresten inte gjorts några egentliga framsteg i fråga om nykterhetslagstiftningen här i landet. Det är heller inte så stora utsikter att vinna några framgångar under den närmaste tiden. De förhoppningar man hyst att genom en ständigt fortgående höjning av rusdrycksbeskattningen tränga alkoholbruket tillbaka har hittills icke infriats. Oaktat man kommit upp till skattesatser som för blott några år sedan ansågos ha en rent prohibitiv verkan, har förbrukningen snarare ökat än

minskat. Visserligen har penningvärdets försämring i viss mån motverkat beskattningens effekt, men fråga är om inte svenskens mentalitet är sådan, att han inte väjer för vad det kostar, om han blott får tillfälle att åtkomma berusningsmedel.

Därmed är ej sagt att inte alkoholskatterna ytterligare böra höjas. Rusdryckerna är en överflödsvara och bör som sådana beskattas hårt i en tid, då alla möjliga inkomstkällor måste ledas till statskassan. Jag håller heller inte för otroligt att den majoritet i riksdagen, som i år bragte de höjda skatterna i hamn, skall vara att påräkna för fortsatt höjning. Nykterhetsvännerna gör nog klokt i att inte vänta sig för mycket av statsmakterna. Det trägna, uppfostrande och opinionsbildande arbetet är säkert en väg som bereder bättre garanti för framgång än att enbart vänta resultat från de politiska instanserna. Vägen kan synas lång men den behöver icke bli tung. Det är väl snarast en lycka att få arbeta bland människorna för det som är gott.

Frågan om de ideella rörelsernas ställning i framtiden

är i väsentlig mån beroende av utvecklingen i allmänhet i världen och här i vårt eget land. För dessa rörelser fortbestånd och utveckling är det först och främst ett huvudvillkor att vi få behålla freden och vår yttre och inre frihet. Friheten är de ideella rörelsernas livsluft. I ett samhällssystem av ofrihet och tvång kommer all frivillig verksamhet för människornas lyftning att tyna bort och dö.

Nykterhetsrörelsen är i framträdande grad bärare av idén om människovärdet som det högsta i tillvaron och därför måste sådana samhällssystem där människorna degraderats till kuggar i ett maskineri och bli slavar under statens totala herravälde vara en synnerligen olämplig ram för denna rörelse, liksom överhuvudtaget för alla humanitära strävanden. Men om Sverige, som vi hoppas, kan klara sig oskadat genom ofredstiden, finns det goda utsikter till att de ideella strävandena i frihetens klara luft skall gå mot en ny blomstringstid när krigslarmet tystnat och människorna får tid till eftertanke och besinning.

Folkförelserna är en viktig ingrediens i vårt demokratiska samhälle och de bör så få förbli. De är också en god förskola för det samhällsarbete. Efter kriget kommer det att ställas stora krav på nationerna och inte bara på dessa utan även på individerna, på medborgarna i statssamhällena. Det ligger därför makt uppå att möta efterkrigstiden inte endast med en god samhällsorganisation och en noggrann ekonomisk planläggning utan också med effektiva och handlingsdugliga människor. Sådana människor få inte undergräva hälsa och moral med rusdrycksbruk och utsvävningar. Den så mycket omtalade beredskapen bör vara moralisk beredskap lika väl som materiell.

Godtemplarorden gick fram som en löpeld i våra bygder.

Godtemplarorden firar i dagarna minnet av sin 65-åriga tillvaro i Sverige. Orden behöver ingen presentation. Dess syftemål och strävanden är väl kända och sammanfalla helt med dem som är nykterhetsrörelsens samfälliga mål. Godtemplarorden vill uppfostra sina medlemmar till ett nyktert liv och vill påverka den allmänna opinionen i samma riktning. Den vill därjämte verka för ett allmänt broderskap mellan männi-

skorna och även på andra sätt göra tillvaron bättre och rikare.

När rörelsen först kom till dessa bygder gick den fram som en nölpeld genom socknar och samhällen. Loger bildades snart i varje by och entusiasmen bland skarorna var brinnande. Fältet var visserligen vidsträckt och hårdarbetat, men det fanns gott om arbetsvilja och hänförelse. Somligstades var jordmänen god; i andra trakter var det mera otacksamt. I många fall kom de små plantorna att föra en tynande tillvaro, så att de inte kunde uthärda, när den första iveren lagt sig och motgångarna kom. En del upphörde utan att lämna några egentliga spår efter sig. Men de hade dock även de varit ett slags väckelserop var och en i sin bygd. De som kunde fortbestå blev ofta ljushärdar i vidaste bemärkelse, härdar från vilka bygdens föregångsmän kom och från vilka impulserna till fortsatt kulturarbete utstrålade. I allt väsentligt har också den först uppbyggda lokala organisationen kunnat bibehållas och utvidgas.

Historiskt sett är val 65 år ingen lång tidrymd, men i en organisations tillvaro är det dock en ganska respektabel ålder. De tillryggalagda åren visar också, att Godtemplarorden vilar på en plattform som är tillräcklig för att uppehålla intresset och dra till sig arbetande krafter de onda och de goda tiderna igenom.

Ännu en gång skall det förunnas oss att arbeta för höga mål.

Det kan väl se ut som om de uppnådda resultaten inte motsvarade insatserna och de högt ställda förväntningarna, men man får härutinnan inte döma endast efter vad som synes. Med användande av ett ord i Ordens ritual har man nog rätt att säga, att Godtemplarordens arbete och strävanden icke varit förgäves. Orden har under denna långa tid varit en tillflyktsort för många som krävt mera av livet än vardagens enahanda. Den har också varit ett stöd för många som annars hade gått vilse på vägen. Godtemplarorden har också utgjort en fast kamratkrets som fört medlemmarna närmare varandra till inbördes uppbyggelse och andlig förkovran. Den förutan skulle livet för många ha varit torftigare och kallare. Genom de impulser som utgått från dess verksamhetskrets har det offentliga livet berikats och särskilt har det uppväxande släktet beretts många tillfällen till kontakt med de bästa strömningarna i tiden.

Godtemplarordens 65-årsjubileum inträffar i en tid, då det är mörkare i

världen än någonsin. Alldeles särskilt förefaller det som om Ordens grundsatser om rättvisa, kärlek och barmhärtighet vore satta ur spel och som om våld och hat hade trätt i stället. Arbete på att skapa en bättre värld ter sig verklighetsfrämmande, då vår generation tillsynes håller på att hänsynslöst rivna ner, vad andra generationer med mod byggt upp.

Men vi får därför inte förlora modet. De goda krafter som nu ligga infrusna måste kunna väckas till liv och förenas i strävandena efter något högre och

bättre. Än en gång skall det väl förunnas de bästa människorna inom nya generationer att få arbeta för höga mål. Men för att så skall ske måste de goda krafter, som nu verka, ansas och hållas levande och respekten för andliga och moraliska värden vidmakthållas och stärkas. I ett sådant arbete har de ideella folkrörelserna sin huvuduppgift och där har också Godtemplarorden sin givna plats. För fullföljande av dessa höga uppgifter önskar vi att Orden här i våra bygder skall få leva och utvecklas under fortsatta framgångar.

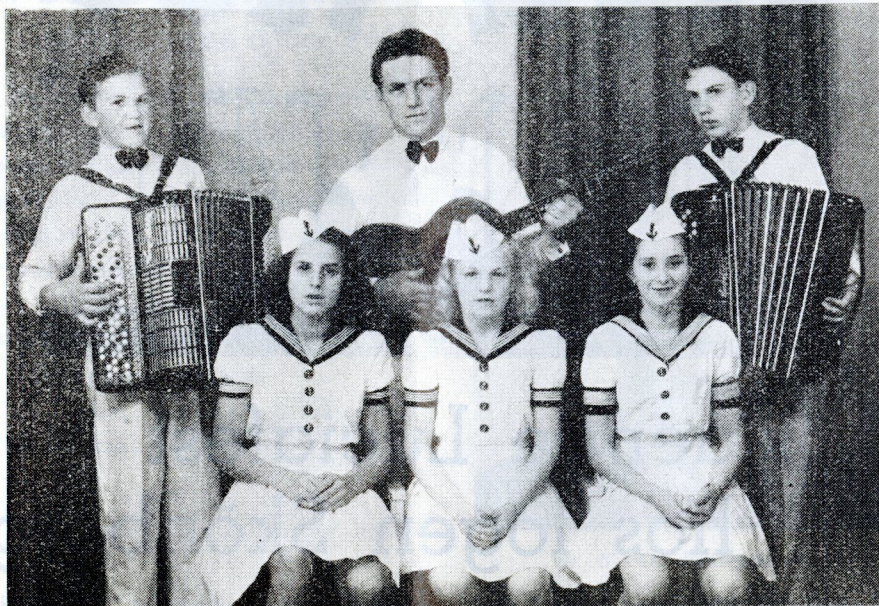
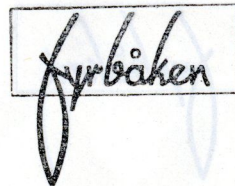
Månadens patrullbilder

Ovan ses ett par bilder av de båda patrullernas gemensamma framträdande i Njurunda. Överst ses br Sture Aström sjunga till ackompanjering av str Wenngren. Närmare 200 personer övervoro denna föreställning. Nederst ses den yngre av de båda patrullerna, då den just exekverar öppningen. Vid detta tillfälle talade br Berndt Graveleij. Några dagar dessförinnan hade den ena patrullen besökt Stöde och den andra Kovland. På den förra platsen var det omkring 180 besökande

och på den andra omkring 200. Dessa verkliga succéföreställningar ha gjort att medeltalet besökare på patrulldagarna stigit till omkring 150 personer. Jämfört med den publika som exempelvis en resetalare lyckas samla, måste man säga att resultatet är mycket bra. I Stöde talade str Carola Persson och tog i det närmaste publikgunsten av patrullen och i Kovland talade br Fridolf Persson, likaledes med stor framgång.

Ungdomspatrullen

I förra numret omnämnde vi som hastigast den ungdomspatrull som arbetar inom Timrå-Hässjö kretsloge. Härövan ses den i samlad trupp med br Alex Asén i mitten i bakgrunden. Han leder ungdomarna på deras segertåg runt bygderna. Han ber oss meddela att vilken loge som

helst inom distriktet är välkommen till honom med uppgift om när logen skulle vilja ha ett framträdande av patrullen. Vid ett sådant tillfälle bör föreställningen läggas så att skolbarnen kunna få tillfälle att övervara föreställningen. Br Aséns adress är: Fack 20, Sörberge.

Vi som vill bygga morgondagens värld

bli många gånger nödsakade att rätt väsentligt revidera vårt tänkande, kännande och handlande för att nå ett resultat. Vi torde dock alltjämt ha hjälp av några gamla sanningar, som alla revolutioner och omstörtningar till trots lever kvar och alltid kommer att leva. En av dessa heter: Arbeta och förtvivla icke. Världen går ej under, även om dårskapen far hänsynslöst fram under en följd av år. Ur allt eländet kommer säkert något av värde att spira upp. Det blir Din och Min sak att ansa och vårda plantorna — men måhända efter nya metoder.

När vi riktar blicken framåt, vilket vi måste göra och vilket man knappast undgår att göra vid ett årskifte, framstår det därför klart och tydligt för oss: Här måste finnas nya och bättre vägar än de gamla, som de senaste årens stormar hänsynslöst sopat igen. Vi människor, och framförallt vi organisationsmänniskor, måste göra klart för oss, att vi inte längre sitta kvar i orubbat bo.

Vi vill gärna påskina, att vi är

modärna och med vår tid, var och en på sitt sätt. Men när vi kommer till en sådan situation, som den vi nu är i — vi få ej blunda för de allt mera starka påfrestningarna inom Orden — måste vi, om än motvilligt, öppet erkänna, att vi lätt fastnar i slentrian och vanföreställningar om att allt är bra som det är. Det som händer i tiden, bär kanske därför inte bara olyckor med sig. Kanske medför det, att vi blir ordentligt omskakade, så att vi inser, att vi måste börja om igen från början, ta i från grunden, när det för oss blir fråga om att bygga morgondagens värld.

Vår strävan är att göra vår egen bygd, vårt eget land så lyckligt som möjligt, men ytterst gäller dock parollen, att "världen är vårt fält".

För allt som inrymmer i detta måste vi skapa ett levande intresse och anspänning till verkligt arbete för fred och broderskap.

Vi få på inga villkor hänge oss åt pessimism. Ingen natt är så lång att den inte ändas i en ny dag. Runt om i världen arbetar krafter som sträva efter att åter och åter bygga upp vad som rives ned. Och man kan med allt större tydlighet på många håll märka en fastare beslutsamhet att stå fast kring de mänskliga livsprinciperna och försvara dem till det sista.

Vi märka det i en allt mer utpräglad nordisk samhörighet. Kampen om Europa är fruktansvärd. Vi är med i den kampen. Som ett samfund av nordiska nationer.

Och var finnes ett rikare uttryck för det nya Europa, för europeisk frihet än i de nordiska folkens ge-

ATELJÉ
Galleri

Innehavare:

Porträtt &
Serie-ateljé

ALBERT ENGSTRÖM

Logen Hälleberget

i Sundsvall hade söndagen den 14 januari ett lyckat möte. Storlogens instruktör, br Olle Axelsson medverkade med ett anförande, vilket livligt uppskattades. Dessutom förekom musik av en mandolintrio. Att Hälleberget är en av de loger som arbeta bäst just nu framgick bl. a. därav att inte mindre än 57 medlemmar voro närvarande. Vid mötet omtalades dessutom att under kvartalet intagits 20 nya medlemmar. Vilken loge ytterligare kan peka på sådana siffror?

menskap. Norden har inte annat gemensamt än mänsklighet. Mänsklighet — ordet kommer mig att tänka på de små värnlösa barnen i de krigförande länderna.

Här måste vi godtemplare visa en självklar solidaritet och göra något för att rädda barnen för framtiden. För dagen måste vi vara med och skapa möjligheter till skydd, så dessa oskyldiga kunna bli räddade undan helvetet till himmelen. För framtiden skall byggas för fred och demokrati. Man kan citera: "Låt barnen komma till oss och förmenen dem icke, ty de höra himmelriket till". Annorlunda sagt: Över barnens lekar skall himlen vara bombfri.

Vi svenska godtemplare får aldrig tveka om vår plats i detta arbete. Den nordiska demokratin är för oss ett utslag av den broderskapets princip vår orden från första stund förfäktat.

Förhållandena i vårt eget land kräver att vi med alla till buds stående medel skapar de bästa möjliga livsbetingelser för demokratin genom att stärka dess effektivitet.

Ett led i detta arbete är även kampen mot nervgifterna, ett arbete för vårt lards och folks välgång. Men vårt program är inte uttömt i och med att kampen mot alkoholen förts till slut.

Anslående Luciafest hos logen Skönborg

Logen 228 Skönborg hade i samband med logemöte anordnat en synnerligen tilltalande ljusfest, där både Lucia och julgröt förekom. Det var första gången i logens historia som en Lucia utvalts genom omröstning och inte mindre än 11 kandidater tävlade vid den slutliga bedömningen om den ljusprydda kronan. Det blev Britta Näsström som hemförde segern.

Mitt under logemötet släcktes ljuset i lokalen och lämnade scenen i ett diffust halvskymning med tre levande lågor i baggrunden medan Britta Pettersson till pianoackompanjemang sjöng luciasången. Så gingo dörrarna upp och den ståtliga Lucian med sitt följe av tärnor och tomtenissar skred sakta genom salen och intog scenen, där de sjöngo den obligatoriska ljushymnen. Andlös tystnad rådde i den fullsatta lokalen och sedan ceremonien avslutats hyllades Lucian med tärnor

Broderskapsprincipen är vårt rätt-snöre. I människornas samarbete ser vi vägen till lyckligare framtid för alla människor, och vi skall aldrig upphöra att höja godtemplarordens stolta valspråk: Världen är vårt fält. Genom oförtrutet arbete i vår Ordens tjänst, verkar vi även för hela mänskligheten.

F. P.

med rungande applåder. Efter mötets slut byttes julklappar, en gammal tradition i skönborgslogen, varefter bröder och systrar bänkade sig kring långbordet, där den härliga vitgröten doftade aptitretande.

Säkerligen skall den i fjol utformade idén bli en värdig tradition för framtiden och är värd att efterföljas av flera av distriktets loger.

Tag nya tag!

Några dagar återstå ännu innan arbetsårets sista kvartal utlöpt. Vi är alla överens om att jubileums-mötet 1945 bör bli en kraftig manifestation av godtemplardistriktets livskraft och framåtanda. Det bör även göras till en högtid, som vi alla skall minnas i framtiden. För att detta skall bli fallet fordras att var och en arbetar på uppgiften — en verklig framgång kan uppnås endast genom samtligas samfälliga kraftanssträngning. Det är kanske något som ännu är ogjort av allt det som distriktsrådet utbett sig hjälp och bistånd med av logedeputeraderna, logerna eller enskilda medlemmar. Gör det nu, så att arbetsårets sista kvartal blir höjdpunkten på ett framgångsrikt arbetsår. Bedrivs arbetet med optimism och framåtanda så skapas därigenom de bästa förut-

Inbjudan

till Godtemplarnas distrikts-
mästerskap på skidor 1945.

På uppdrag av distriktsidrottsledningen har vi härmed nöjet att inbjuda till 1944 års Godtemplar-DM på skidor i Essvik, söndagen den 25 februari 1945. Berättigad att delta är varje medlem som kan styrka att han tillhört loge eller SGU-avdelning i minst 3 månader.

Tävlingarna omfatta:

- 1) 10 km., seniorer, fyllda 20 år;
- 2) 10 km., äldre juniorer, fyllda 18 år;
- 3) 10 km., yngre juniorer, fyllda 16 år;
- 4) 10 km., oldboys, fyllda 35 år;
- 5) 10 km., damer, fyllda 16 år.

På 20 km. har distriktsrådet uppställt ett vandringspris.

I övrigt utdelas lagpris, mästerskapstecken, hederspris i största möjliga utsträckning.

Beträffande åldersbestämmelserna är att observera, att tävlande skall ha passerat resp. åldersgräns under föregående år. Anmälan om deltagande skall vara insänd senast den 15 februari 1945 under adress Per Mangseth, Box 14, Essvik, telefon 62279, åtföljd av anmälningsavgift 1:— kr. pr deltagare. Tävlingsdeltagare som har behov av logi kan anmäla detta under samma adress. Anmälningsblanketten, uppdragande den tävlandes namn och ålder samt namn och nummer å organisation bifogas. Första start äger rum kl. 10.

Upprop sker en halv timme före varje start. Alla upplysningar om tävlingarna lämnas i samband med uppropet.

Prisutdelningen äger rum kl. 16 med program som senare delgives.

sättningarna för att vi skall vara nöjda med varandra och oss själva, då vi i pingst gå att fira vårt 60-årsjubileum. Då skapa vi förutsättningarna för att jubileumsmötet skall bli den högtid som vi hoppas.

65 år.

br N. O. Pettersson.

Den 22 jan. 1945 fyllde broder N. O. Pettersson, medlem i logen 228 Skönborg, 65 år.

Broder Pettersson har varit medlem i godtemplarorden sedan år 1895, och är således berättigad till ordens 50-års diplom.

Intresserad för ideell verksamhet har broder Pettersson varit i hela sitt liv, och är medlem i ett flertal organisationer där han nedlagt mycket arbete.

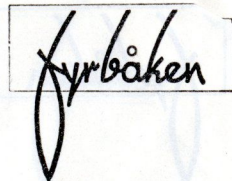
Det mesta av sitt intresse har dock br. Pettersson lämnat nykterhetssakens ideal. Han är bl. a. även medlem i Tempelriddarorden genom R. T. Verdandi i Sundsvall, och har där högsta graden.

Vi önska br. Pettersson en trevlig födelsedag samt att han får vara frisk och arbeta i många år ännu för godtemplarorden och andra ideella föreningar som ha förmånen att ha br. Pettersson som sin medlem.

Vi hälsa löpare, övriga godtemplare och andra intresserade till en stor skiddag i Essvik, till fredlig kraftmätning i sund idrott och till kamratlig samvaro i godtemplarordens tecken.

Välkomna till Essvik den 25 febr. 1945.

Logen 1585 Stridsbasunen.
SKIDKOMMITTÉN.

Logen 2058 Vivan

i Vivstavarv hade torsdagen den 4 januari anordnat högtidslogemöte med diplomutdelning. Mötet, som var synnerligen välbesökt, öppnades av L. T. Sven Gerdin vilken hälsade välkommen.

Sedan logen behandlat en del interna ärenden bestogs talarstolen av br Bernt Graveleij, vilken överlämnade diplom till fyra av logens medlemmar vilka tillhört orden i 25 år. Diplomtagarna voro str. Göta Dahlin, brr. Erik Olsson, Göte Söder samt Algot Öman. Av dessa diplommottagare är Erik Olsson den som under hela tiden aktivt deltagit i arbetet och varit logen Vivans verkliga ledare. Få äro de logemöten som br. Olsson varit borta ifrån. Om han varit borta någon gång har det som regel berott på att han haft annat uppdrag att fullgöra i Ordens tjänst. Br. Olsson har framstått som den verkliga godtemplaren som är det efterföljansvärda exemplet. När man dessutom vet att br. Olsson är överhopad med uppdrag i det allmänna men trots det har den uppfattningen att hans viktigaste upp-

Ordenssyskon!

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Lyrén's
Målerifirma

Box. 449. Tel. 4465.

Verkstad: SJÖGATAN 21,
Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

Från DLSN

Under det senaste året har arbetet om det samhällseliga nykterhetsarbetet inte varit som det borde ha kunnat vara i logerna i Medelpad. Trots upprepade framställningar om vilka åtgärder som borde företagas och trots uppmaningar om att vid minst ett möte i kvartalet logerna skulle behandla något spörsmål som sammanhänger med denna gren av vårt godtemplararbete, så har praktiskt taget alla L. S. N.-are uraktlåt att i logerna göra nödiga framställningar om att få disponera en del av logemötestiden vid något möte. Detta är ett förhållande som nu snarast måste ändras! Av den anledningen kommer inom den närmaste tiden att anordnas konferenser inom alla kretsar och inbjudan till logemedlemmarna att ut-sändas för att få så många som möjligt till dessa konferenser.

Det nya nykterhetspolitiska uttalande som antagits av den profana nykterhetsrörelsen måste alla godtemplare känna till. Det är nödvändigt att vi går in för att studera det.

Under år 1946 skall det ånyo bli val av kommunal- och stadsfullmäktigeledamöter samt landstingsmän. Om vi inte innan dess ser till att vi får fram lämpliga kandidater inom godtemplarorden och på de politiska mötena slår vakt ikring dem så kommer våra motståndare att röva ifrån oss de mandat vi f. n. har, och vi får finna oss i att lida ett stort nederlag.

Den närmaste konferensen kommer att hållas i Ånge G.-T.-lokal torsdagen den 25 jan. Till denna konferens inbjudas alla L. S. N.-are inom Borgsjö—Haverö kretsloge samt alla ordenssyskon som önska närvara vid konferensen.

För att med säkerhet jag skall veta när det passar Eder loge med ett besök av undertecknad och ett anförande om Nykterhetspolitiska riktlinjer ber jag Eder vara vänlig att snarast meddela dagen, tiden och lokalen.

drag är L. D.-befattningen i logen, då förstär man vilken prima medlem logen Vivan har i sin L. D.

Vi som i distriktsrådet har nöjet att få samarbeta med br. Olsson och får ha honom som vår chef uttalar våra hjärtliga gratulationer till diplomtagaren och hoppas att han än-

Ändringar och tillägg

De i förra numret påbörjade ändringarna och tilläggen i förslag till stadgarna fortsätta härmed. Vi påminna om att dessa böra jämföras med vederbörande paragrafer i de gamla stadgarna, vilka tidigare sänts till samtliga loger.

§ 6.

Motioner.

Mom. a. Rätt att väcka förslag i distriktslogen äga: krets- och grundloger, distriktrådet, tjänstemännen i sina rapporter samt distriktlogens medlemmar.

Mom. b. Förslag skola för att kunna upptagas, skriftligen i två exemplar inlämnas till D. S. senast två månader före det möte, då de skola behandlas, och får inte mer än en motion vara skriven på samma papper. D. S. åligger, att omedelbart efter motionstidens slut kungöra inkomna motioner i distriktsorganet.

Mom. c. Distriktrådet skall hän-skjuta inkommet förslag till vederbörande kommitté minst åtta dagar före det möte, där de skola behandlas, men ett exemplar av varje motion skall hållas tillgängligt på distriktmötet för dem som önska taga del av detsamma.

Mom. d. Förslag till lagändringar, som endast av storlogen kunna slutligt avgöras, skola, sedan de av

I det jag uttalar den förhoppningen att alla äro besjälade av den uppfattningen att det är vi som skall bygga framtiden på helnykter grund tecknar jag.

broderligen
THURE LIND
D. L. S. N.
Vivstavarv.

nu i tjugofem år skall stå som vår ledare.

Det är modigt och skönt, det är värdigt en sång,

det är stort och med gudomen släkt, att gå fram kring en fana och breda dess fång

för en friare friskare fläkt.

distriktlogen slutbehandlats och gillats, jämte distriktslogens beslut, översändas till O. S. för att av honom remitteras till Storlogen.

§ 7.

Kommittéer.

Mom. a. Lika med föregående.

Mom. b. Fullmaktskommittén, vari D. S. eller B. D. S. är självskriven ordförande skall granska fullmakter och ansökningar om medlemskap i distriktlogen.

Mom. c. Lika med föregående.

Mom. d. Lika med föregående.

Mom. e. Lika med föregående.

Mom. f. Lika med föregående.

Mom. g. Lika med föregående.

Mom. h. Lika med föregående.

Mom. i. Lika med föregående.

§ 8.

Räkenskaper och förvaltning.

Mom. a. Lika med föregående.

Mom. b. Lika med föregående.

Mom. c. Lika med föregående.

Mom. d. Distriktlogens räkenskaper skola avslutas den 31 mars och för granskning överlämnas till revisorerna i god tid, varefter revisorerna skola inom fjorton dagar avgiva och till distriktrådet överlämna sin berättelse.

Mom. e. Distriktrådet, D. T., D. S., D. U. L., D. Skm., D. L. S. N., D. L. S., D. I. L. och vid senaste möte möjligen tillsatta kommittéer skola sist en månad före ordinarie möte avgiva rapport över dem ålagda uppdrags fullgörande, och skola dessa rapporter, revisorernas berättelse, de enligt § 6 mom. b. inkomna förslagen ävensom vad distriktrådet

KONDITORI

Elegant
men trivsamt

ORIENT

STORGATAN

5

SUNDSVALL

Tel. 4195

.....

Folkhögskolan

75 år

Fyrbåken

Från br Ljungberg, överste lottchef, har vi mottagit detta brev:

Ber få tillönska god fortsättning på det nya året. Dessutom ville jag tacka för gott samarbete med lottförsäljningen, och vidare meddela, att folkhögskolekommittén nu medgivit att de distrikt som sälja minst lika många lotter som det hade medlemmar den 31 sept. 1944 få tillgodoräknas till sin folkhögskoleinsamling 50 öre per såld lott. Detta gottskrivs då distriktet redovisat lottförsäljningen. Skyndar att meddela detta för att Ditt distrikt skall hinna genom ytterligare lottbeställning höja sin insats i insamlingen. Nu inför den stundande dragningen bör det gå att få ny fart i lottförsäljningen.

Hur har Du det annars? Tacksam för några rader. Inte bara om lotterna utan även i övrigt.

I all hast.

Med hälsning och handslag!

Einar Ljungberg.

i övrigt anser böra bringas aill logernas kännedom, tryckas och till logerna utsändas så tidigt, att de kunna vara dem tillhanda minst 14 dagar före mötet.

§ 9.

Reseersättningar och traktamenten.

Distriktrådets ledamöter och övriga som utföra uppdrag i distriktslogens tjänst åtnjuta ersättning enligt följande grunder:

För tjänstgöring under mindre än en timma utgår icke traktamente, för en till sex timmar halvt dagtraktamente, för mer än sex timmar helt dagtraktamente. Dag räknas från kl. 6 till 24, natt den övriga tiden av dygnet.

Traktamenten fastställs årligen av distriktslogen.

Reseersättning utgår efter tredje klass järnväg eller för buss. Om personautomobil i undantagsfall måste användas skall billigast möjliga taxa förekomma.

§ 10.

Lika med föregående.

(Forts. i nästa n:r)

br Gustav Berg.

En liten fråga bara: Vem av våra läsare kan på stående fot läsa upp en av de vackra böner som ingick i gamla dagars långa och vackra (det sägs att många svimmade av ansträngning) intagningsceremoni. Ja så ingen. Men vi vet en i alla fall. Och han kan den t. o. m. ordagrant och utan att staka sig ett ögonblick. Det är br G. Berg i Johannedal. Han är en riktig gammal godtemplare. Vi understryker att han är gammal som godtemplare och inte för övrigt och vi understryker ännu mer att han är godtemplare. Han är som varje godtemplare bör vara. Och det är en god hederstitel.

Vi få väl försöka tro den som säger att han är 75 år nu. Det går väl knappast att bortresonera. Men han kan i alla fall i ungdom tävla med dem som logen Dalens stjärna flitigt "inkorporerat" från ungdomslogen. Han är ung till själen och det är något mycket fint och stort.

Hr Berg är blygsam och han tycker inte om att vi breder ut oss i långa haranger och alltså skall ingen göra detta. Men vi kan dock inte undanhålla läsarna med vilken spänning vi hört på när han berättat om "Wifstadramat", lönkrogen i Vivsta, där Vivansborg nu ligger, som han var med om att storma. Eller då han med ungdomlig kraftig stämma berättade om utfärder till Alnön med pråm, som man fick ro över för hand. Eller om gamla fina logemöten, då "hänförelsens heliga eld brann" friskare än nu.

— Logen var det bästa då. Nu, nu är det så mycket innt som drar.

Han går i sitt arbete precis som vanligt varje dag ännu. Men det be-

hövde vi väl knappast tala om. Han undrade emellertid så smått nu sist om han inte skulle ta och höra efter om han hade någon möjlighet att få pension nu snart. Och det bör han väl närapå kunna få, tycker man.

Godtemplarorden och nykterhetsarbetet har varit och är allttjämt hans varmaste omhuldade intresse. Där har han som få nedlagt ett arbete som hedrat honom i ordets bästa bemärkelse. Hans livs historia kr intimt förbunden med nykterhetsarbetet i distriktet och då främst godtemplarorden, och medgångar och motgångar för orden har varit hans glädje- respektive sorgestunder.

Br Berg ingick vid 18 års ålder år 1881 i logen Segerns banér i Fagervik. Mötena hölls då i medlemmarnas hem, senare i skolan och senare fick logen möjlighet att skaffa sig egen lokal, som medlemmarna själva byggde, företrädesvis om nätterna. Nä br Berg senare blev johannedalsbo överflyttade han till logen där, bl. a. var han ledare för ungdomslogen. Med den gjorde han en gång en lusttur till staden med biobesök, som inte var så vanligt på den tiden. Sedan 34 år är br Berg medlem av logen Dalens Stjärna i Tunadal.

Vi hoppas till sist att vi länge än skall få möte br Berg på logen och på distriktslogen inte minst, där han som br DT uttryckte sig, utgör oppositionen. Sannerligen en lika viktig syssla som någon tjänstemans.

H. N.

**Kol - Koks
Byggnads-
material**

Tegel

Trävaror

A/B. KOLIMPORTEN-LAURENTS
Storgatan 26. Tel. Namnanrop.
SUNDSVALL

**Skapa
i samverkan**

Konsum Erikslund

Allt i RADIO

REPARATIONER
RÖR
RESERVDELAR

Norrlands Radio

Storg. 9. Tel. 5380, bost. 68217.
Har levererat Radiogrammofonen
till Logen 2058 Vivan, Vivstavary.

*För goda köp -
till rätt pris borga*

Gynna Fyrbåkens annonsörer!

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KpS
Självservering

Inga
drickspengar

ideal-
matställe
för alla!!

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFÖRENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5. Sundsvall.

Byggnadsbolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL
Tel. 55590 (växel)

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADARBETEN.

STADENS

POPULÄRA OCH TRIVSAMMA

BOKHANDEL

ÄR

NYMANS

Tel. 3508. SUNDSVALL. Tel. 3608.

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

LANSJÄR

KVALITÉ och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
Affischer
Program
Papper och Kuvert
samt Brevkort
Biljetter etc.

*God kvalité —
Rimliga priser!*

Nya Samhällets

Boktryckeri

Köpmangatan 5
Sundsvall
Tel. 4588.